

de Rechtspraak

De Minister van Justitie
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Afdeling Ontwikkeling

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

Correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

t 070-361 97 23
f 070-361 97 46
www.rechtspraak.nl

datum 15 oktober 2009
doorkiesnummer 070 - 361 9721
e-mail Voorlichting@rechtspraak.nl
uw kenmerk 5572194/08/06
onderwerp Haags Kinderontvoeringsverdrag

Geachte heer Hirsch Ballin,

Bij brief van 3 augustus jl. met kenmerk 5612800/09/06 verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de "Raad") advies uit te brengen over het conceptwetsvoorstel tot wijziging van de Uitvoeringswet internationale kinderontvoering en de Uitvoeringswet internationale kinderbescherming.

Het wetsvoorstel regelt kort samengevat de volgende vier punten:

1. de concentratie van de rechtspraak in eerste aanleg en hoger beroep in terugleidingszaken bij de rechtbank Den Haag resp. het gerechtshof Den Haag;
2. het beperken van de mogelijkheid tot het instellen van cassatieberoep tegen beslissingen in terugleidingszaken;
3. het verlenen van de bevoegdheid aan de rechter om te beslissen dat de tenuitvoerlegging van de beslissing van de rechtbank tot terugleiding wordt geschorst door het hiertegen instellen van hoger beroep;
4. het vervallen van de procesvertegenwoordigende bevoegdheid van de Centrale autoriteit, zowel in de Uitvoeringswet Internationale Kinderontvoering als in de Uitvoeringswet Internationale Kinderbescherming.

Gehoord de gerechten adviseert de Raad u als volgt.¹

Ad 1 en 2

¹ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad voor de rechtspraak de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklast van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechteren zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

de Rechtspraak

datum 15 oktober 2009
pagina 2 van 3

Wat de eerste twee punten betreft verwijst de Raad naar zijn advies van 16 februari jl. De Raad heeft zich toen aangesloten bij het advies van de NVvR van 19 december 2008, dat er – kort samengevat – op neer komt dat het gewenst is dat één hoogste rechter het laatste woord heeft bij de uitleg van de desbetreffende bepalingen van het HKOV en dat, indien dit niet de cassatierechter kan zijn vanwege de vereiste snelle doorstroming, concentratie van rechtsmacht bij één appelgerecht is aangewezen. De aansluiting van de beslissingen in HKOV-zaken bij die in andere rechtsgebieden kan tot haar recht komen door een vordering tot cassatie in het belang der wet. Er is geen bezwaar tegen concentratie van de behandeling van HKOV-teruggeleidingszaken bij één rechtbank en één gerechtshof. Gezien het feit dat het Bureau Liaisonrechter bij de Haagse rechtbank is ondergebracht ligt het voor de hand dat de rechtbank Den Haag als zodanig wordt aangewezen.

De Raad heeft kennisgenomen van het advies van de NVvR over het onderhavige conceptwetsvoorstel van 18 september jl. De Raad kan zich ook nu geheel vinden in hetgeen door de NVvR wordt opgemerkt.

De in het conceptwetsvoorstel neergelegde voorstellen tot concentratie sluiten aan bij de huidige praktijk, waarbij bij de rechtbanken binnengekomen HKOV-zaken overgedragen kunnen worden aan de rechtbank Den Haag².

Ad 3

Het conceptwetsvoorstel is gebaseerd op het uitgangspunt dat de beslissing in eerste aanleg uitvoerbaar bij voorraad is, tenzij de rechter met het oog op de belangen van het kind anders bepaalt in welk geval het hoger beroep schorsende werking heeft. De Raad onderschrijft dat een te voortvarende teruggeleiding hangende een hoger beroep moet kunnen worden voorkomen en dat het voorstel hiervoor een adequate voorziening biedt. De Raad wijst er echter ook op dat hiermee nog niet in alle gevallen een te voortvarende teruggeleiding onmogelijk wordt. De termijn voor hoger beroep bedraagt immers twee weken. Het opstellen van een appelrekest in kinderonvoeringszaken is lang niet altijd eenvoudig. Niet alleen gaat het om juridisch lastige materie, maar ook moeten in het appelrekest meteen alle grieven worden opgenomen. Dat zal dus meebrengen dat het vaak niet zal lukken om direct na de uitspraak van de rechtbank al hoger beroep in te stellen. Zolang nog geen hoger beroep is ingesteld, geldt er geen schorsende werking en kan er teruggeleiding plaatsvinden. Wanneer vervolgens hoger beroep wordt ingesteld terwijl de teruggeleiding al heeft plaats gevonden, heeft de schorsende werking geen effect meer. De Raad adviseert om op dit punt het wetsvoorstel nog eens te bezien dan wel bij handhaving van het voorstel in de memorie van toelichting aan dit punt uitdrukkelijk aandacht te besteden wanneer van de rechtbank Den Haag wordt verwacht dit in de praktijk op te lossen. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de mogelijkheid om in de teruggeleidingsbeslissing op te nemen dat teruggeleiding niet eerder kan plaatsvinden dan vanaf een na de beroepstermijn gelegen datum.

² Basis hiervoor is het aanwijzingsbesluit van de Raad voor de rechtspraak van 4 februari 2009 waarbij de rechtbank Den Haag voor de behandeling van kinderonvoeringszaken is aangewezen als nevenzittingsplaats van de overige rechtbanken.

de Rechtspraak

datum 15 oktober 2009
pagina 3 van 3

Tot slot nog een opmerking van redactionele aard. In het voorgestelde eerste lid van artikel 11 van de Uitvoeringswet internationale kindervervoering wordt door middel van de woorden “die rechtbank” terugverwezen naar een rechtbank terwijl daarvoor echter geen rechtbank is genoemd, maar alleen de “voorzieningenrechter te ’s-Gravenhage”. De Raad stelt voor de tekst van deze bepaling aan te passen, bijvoorbeeld door op te nemen “voorzieningenrechter van de rechtbank ’s-Gravenhage”.

Indien na het uitbrengen van dit advies het wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het Wetsvoorstel, stelt de Raad er op prijs op als hij geïnformeerd wordt over de indiening van het Wetsvoorstel bij de Tweede en de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wetstekst in het Staatsblad.

Hoogachtend,

Mr. Th. Groeneveld,
Lid Raad voor de rechtspraak